

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

14. ledna 2021 *

„Nesplnění povinnosti státem – Článek 258 SFEU – Směrnice 2003/96/ES – Zdanění energetických produktů a elektřiny – Články 4 a 19 – Právní úprava přijatá autonomním regionem členského státu – Příspěvek na nákup benzínu a plynového oleje podléhajících spotřebním daním – Článek 6 písm. c) – Osvobození od spotřebních daní nebo jejich snížení – Pojem ‚vrácení celé částky daně nebo její části‘ – Neexistence důkazu o existenci souvislosti mezi tímto příspěvkem a spotřebními daněmi“

Ve věci C-63/19,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 258 SFEU, podaná dne 29. ledna 2019,

Evropská komise, zastoupená R. Lyalem a F. Tomat, jako zmocněnci,

žalobkyně,

proti

Italské republice, zastoupené G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s G. M. De Socio, avvocato dello Stato,

žalované,

podporované:

Španělským královstvím, zastoupeným S. Jiménez Garcíou a J. Rodríguez de la Rúaem, jako zmocněnci,

vedlejší účastníkem,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení E. Regan, předseda senátu, M. Ilešič, E. Juhász (zpravodaj), C. Lycourgos a I. Jarukaitis, soudci,

generální advokát: J. Richard de la Tour,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 16. července 2020,

* Jednací jazyk: italština.

vydává tento

Rozsudek

- 1 Svou žalobou se Evropská komise domáhá toho, aby Soudní dvůr určil, že Italská republika tím, že uplatnila snížení sazeb spotřebních daní stanovené v regionálních právních předpisech přijatých Regione autonoma Friuli Venezia Giulia (autonomní region Furlánsko-Julské Benátsko, Itálie, dále jen „Region“), na benzín a plynový olej používané jako pohonné hmoty v souvislosti s prodejem těchto produktů obyvatelům tohoto regionu, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 4 a 19 směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. 2003, L 283, s. 51).

Právní rámec

Unijní právo

- 2 Body 2 až 5, 9 a 24 odůvodnění směrnice 2003/96 znějí následovně:
 - „(2) Neexistence předpisů Společenství o minimální daňové sazbě na elektřinu a jiné energetické produkty než minerální oleje může nepříznivě ovlivnit řádné fungování vnitřního trhu.
 - (3) Řádné fungování vnitřního trhu a dosažení cílů ostatních politik Společenství vyžaduje stanovit na úrovni Společenství minimální úroveň zdanění pro většinu energetických produktů, včetně elektřiny, zemního plynu a uhlí.
 - (4) Závažné rozdíly mezi vnitrostátními úrovněmi zdanění energie, které uplatňují členské státy, by mohly být škodlivé pro řádné fungování vnitřního trhu.
 - (5) Prostřednictvím stanovení vhodných minimálních úrovní zdanění ve Společenství se mohou snížit stávající rozdíly mezi vnitrostátními úrovněmi zdanění.

[...]

 - (9) Členskými státy by měla být ponechána volnost nutná k vymezení a provádění politik přizpůsobených jejich vnitrostátním podmínkám.

[...]

 - (24) Členskými státy by mělo být povoleno uplatňovat některá další osvobození od daně nebo snížené úrovně zdanění tam, kde to nebude škodlivé pro řádné fungování vnitřního trhu a nepovede to k narušení hospodářské soutěže.“
- 3 Článek 4 této směrnice stanoví:
 - „1. Úrovně zdanění, které členské státy uplatňují na energetické produkty a elektřinu podle článku 2, nesmí být nižší než minimální úrovně zdanění předepsané touto směrnicí.
 2. Pro účely této směrnice se „úrovně zdanění“ rozumí celková výše všech nepřímých daní (s výjimkou [daně z přidané hodnoty (DPH)]), která se vypočítává přímo nebo nepřímo z množství energetických produktů a elektřiny v době jejich propuštění pro domácí spotřebu.“

4 Článek 5 uvedené směrnice stanoví:

„Členské státy mohou pod finanční kontrolou uplatňovat rozlišené sazby, pokud tyto sazby nejsou nižší než minimální úroveň zdanění předepsané touto směrnicí a pokud jsou slučitelné s právními předpisy Společenství, a to v následujících případech:

- pokud jsou rozlišené sazby přímo vázané na jakost výrobku,
- pokud rozlišené sazby závisí na množstevních úrovních spotřeby elektřiny a energetických produktů používaných k topení,
- pro následující použití: místní veřejná osobní doprava (včetně taxislužby), odvoz odpadů, ozbrojené síly a veřejná správa, zdravotně postižené osoby, vozidla záchranné služby,
- rozlišuje-li se používání energetických produktů a elektřiny obchodní a neobchodní povahy podle článků 9 a 10.“

5 Článek 6 této směrnice zní následovně:

„Členské státy mohou poskytnout osvobození od daně nebo snížit úroveň zdanění stanovenou touto směrnicí:

- a) přímo;
- b) prostřednictvím rozlišené sazby
nebo
- c) vrácením celé částky daně nebo její části.“

6 Článek 7 odst. 2 a 4 směrnice 2003/96 stanoví:

„2. Členské státy mohou rozlišovat mezi plynovým olejem používaným jako pohonná hmota k obchodním a neobchodním účelům, pokud jsou dodrženy minimální úroveň zdanění stanovené Společenstvím a sazba pro plynový olej používaný jako pohonná hmota k obchodním účelům neklesne pod vnitrostátní úroveň zdanění platnou k 1. lednu 2003, a to bez ohledu na jakékoli výjimky stanovené pro toto použití v této směrnicí.

[...]

4. Bez ohledu na odstavec 2 mohou členské státy, které zavedou systém poplatků za užívání silnic motorovými vozidly nebo jízdními soupravami určenými výhradně k silniční nákladní přepravě, uplatnit na plynový olej používaný těmito vozidly sníženou daňovou sazbu [...]"

7 Na základě článků 15 a 17 této směrnice mohou členské státy uplatňovat osvobození od daně nebo sníženou úroveň zdanění rovněž v případech, které jsou v nich uvedeny.

8 V souladu s čl. 18 odst. 1 uvedené směrnice se odchylně od ustanovení této směrnice členskými státy povoluje pokračovat v uplatňování snížených úrovní zdanění nebo osvobození od daně uvedených v její příloze II. Aniž je dotčeno předcházející posouzení, které provede Rada Evropské unie na návrh Komise, končí platnost tohoto povolení dnem 31. prosince 2006 nebo dnem určeným v příloze II této směrnice.

9 Článek 19 směrnice 2003/96 stanoví:

„1. Kromě ustanovení předchozích článků, zejména článků 5, 15 a 17, může Rada jednomyslně na návrh Komise povolit kterémukoli členskému státu, aby zavedl další osvobození od daně nebo snížení z důvodů některé zvláštní politiky.

Členský stát, který takové opatření hodlá zavést, uvědomí o svém záměru Komisi a poskytne jí rovněž veškeré podstatné a nezbytné údaje.

Komise žádost posoudí, při čemž přihlédne zejména k řádnému fungování vnitřního trhu, potřebě zajistit poctivou hospodářskou soutěž a zdravotní, energetickou a dopravní politiku Společenství, jakož i politiku životního prostředí.

Do tří měsíců po obdržení všech podstatných a nezbytných údajů Komise buď předloží návrh na povolení tohoto opatření Radou, nebo uvědomí Radu o důvodech, proč povolení tohoto opatření nenavrhla.

2. Povolení uvedená v odstavci 1 se udělují maximálně na dobu 6 let s možností prodloužení v souladu s postupem podle odstavce 1.

3. Jestliže Komise usoudí, že osvobození od daně nebo snížení povolená podle odstavce 1 nejsou nadále opodstatněná, zejména z důvodu nekalé soutěže nebo narušení fungování vnitřního trhu anebo s ohledem na politiky Společenství v oblasti zdraví, ochrany životního prostředí, energetiky a dopravy, předloží v tomto smyslu Radě vhodné návrhy. Rada o těchto návrzích jednomyslně rozhodne.“

- 10 Příloha II směrnice 2003/96, nadepsaná „Snížené zdanění a osvobození od daně ve smyslu čl. 18 odst. 1“, stanovila ve prospěch Italské republiky řadu snížení úrovně zdanění, mezi něž patří „snížení sazby spotřební daně z benzínu spotřebovaného na území oblasti Friuli-Venezia Giulia [Furlánsko-Julské Benátsko], je-li tato sazba v souladu s povinnostmi uloženými touto směrnicí, a zejména s minimálními sazbami spotřební daně“.

Italské právo

- 11 V souladu s čl. 5 bodem 3 Statuto speciale della Regione autonoma Friuli Venezia Giulia (zvláštní statut regionu Furlánsko-Julské Benátsko) přijatého legge costituzionale (ústavní zákon) ze dne 31. ledna 1963 (GURI č. 29 ze dne 1. února 1963, s. 554), ve znění použitelném na projednávaný spor, má Region legislativní pravomoc pro zavedení regionálních poplatků upravených v článku 51 tohoto statutu.
- 12 Podle čl. 49 bodu 7a uvedeného statutu připadne Regionu 29,75 % příjmů ze spotřební daně z benzínu a 30,34 % příjmů ze spotřební daně z plynového oleje spotřebovaných v tomto regionu pro účely dopravy, vybraných na jeho území.
- 13 Článek 51 čtvrtý pododstavec písm. a) tohoto statutu stanoví, že s výhradou unijních předpisů v oblasti státních podpor může Region, pokud stát tuto možnost u dotčených daňových příjmů připouští, změnit sazby zdanění, a to buď jejich snížením, nebo jejich zvýšením, aniž překročí maximální úroveň zdanění stanovenou právními předpisy státu, jakož i stanovit osvobození od daně či zavést odpočty daně a snížení daňového základu.
- 14 Legge regionale n. 14, norme per il sostegno all'acquisto dei carburanti per autotrazione ai privati cittadini residenti in Regione e di promozione per la mobilità individuale ecologica e il suo sviluppo (regionální zákon č. 14, kterým se stanoví pravidla poskytování příspěvku na nákup pohonných hmot pro účely dopravy obyvatel tohoto Regionu a podpory a rozvoje ekologické individuální dopravy) ze

dne 11. srpna 2010 (*Bollettino ufficiale della Regione autonoma Friuli Venezia Giulia* č. 19 ze dne 13. srpna 2010), ve znění použitelném na projednávaný spor (dále jen „regionální zákon č. 14/2010“), v článku 1, nadepsaném „Cíle“, v odst. 1 stanoví:

„Za účelem řešení závažné hospodářské krize stanoví [Region] tímto zákonem další mimořádná opatření na podporu silniční dopravy a ke snížení znečištění životního prostředí. Zejména:

- a) stanoví opatření na podporu nákupu pohonných hmot pro potřeby soukromé silniční dopravy;
- b) stanoví opatření zaměřená na podporu používání motorů částečně nebo zcela nezávislých na fosilních palivech pro účely silniční dopravy;
- c) podporuje výzkum a vývoj technologií na výrobu motorů částečně nebo zcela nezávislých na fosilních palivech;
- d) podporuje rozšíření distribuční sítě pohonných hmot s malým dopadem na životní prostředí.“

15 Článek 2 regionálního zákona č. 14/2010, nadepsaný „Definice“, zní:

„1. Pro účely tohoto zákona se rozumí:

- a) „oprávněnými osobami“:
 - 1) fyzické osoby, které mají bydliště v Regionu a jsou vlastníky nebo spoluvlastníky dopravního prostředku zakládajícího nárok na příspěvek na nákup pohonných hmot pro účely dopravy, tedy pohonných hmot používaných k provozu vozidel a motocyklů, nebo osoby, jimž náleží uživatelské právo k takovým dopravním prostředkům, nebo osoby, které mají takové dopravní prostředky v nájmu formou finančního nebo operativního leasingu;

[...]

- b) „dopravním prostředkem“: motorová vozidla a motocykly zapsané ve veřejných seznamech vozidel v Regionu, včetně vozidel pronajatých formou finančního nebo operativního leasingu, pokud náleží oprávněným osobám uvedeným v bodě a);
- c) „identifikačními kartami“: karty splňující technické parametry stanovené v příloze A bodě 1;

[...]

- f) „POS“: standardizovaná zařízení splňující technické parametry stanovené v příloze A bodě 2.“

16 Článek 3 tohoto regionálního zákona, nadepsaný „Systém příspěvků na nákup pohonných hmot“, stanoví:

„1. Regionální správa má pravomoc přiznat příspěvky na nákup pohonných hmot za účelem dopravy provedený oprávněnými osobami, a to na každé jednotlivé čerpání pohonných hmot na základě koupeného množství.

2. Příspěvek na nákup benzínu činí 12 centů na litr a příspěvek na nákup plynového oleje činí 8 centů na litr.

3. Výše příspěvků na nákup benzínu a plynového oleje uvedených v odstavci 2 se zvyšuje o 7 centů na litr v případě benzínu a o 4 centy na litr v případě plynového oleje, pokud jde o oprávněné osoby s bydlištěm v obcích v horských nebo kopcovitých oblastech označených jako znevýhodněné nebo částečně znevýhodněné oblasti ve směrnici Rady 75/273/EHS ze dne 28. dubna 1975 o seznamu

Společenství znevýhodněných zemědělských oblastí ve smyslu směrnice 75/268/EHS (Itálie) [(Úř. věst. 1975, L 128, s. 72)], jakož i v obcích uvedených v [různých rozhodnutích Komise o regionálních podporách].

4. Z důvodu výkyvů hospodářství nebo rozpočtových potřeb regionu může být výše příspěvků stanovených v odstavci 2 a zvýšených příspěvků uvedených v odstavci 3 po projednání s příslušným výborem rady změněna rozhodnutím Giunta regionale [del Friuli-Venezia Giulia (regionální rada Furlánsko-Julské Benátsko, Itálie)] zvláště pro benzín, v mezích odchylky 10 centů na litr, a zvláště pro plynový olej, v mezích odchylky 8 centů na litr, a to nejvýše na dobu tří měsíců, kterou lze prodlužovat. Toto rozhodnutí bude zveřejněno v *Bollettino ufficiale della Regione autonoma Friuli Venezia Giulia*.

4a. Aniž by tím byla dotčena celková vyváženost rozpočtu, může regionální rada v případě mimořádné hospodářské situace rozhodnutím s platností nejdéle do 30. září 2012 zvýšit příspěvky uvedené v odstavci 3 nejvýše o 10 centů na litr.

5. Oprávněné osoby mají nárok na příspěvky uvedené v odstavci 2 za každé čerpání uskutečněné elektronickými prostředky uvedenými v tomto zákoně na kterékoli čerpací stanici nacházející se na území regionu.

5a. Dohodami uvedenými v čl. 8 odst. 5 mohou být stanoveny postupy, podle kterých může být oprávněným osobám poskytnut příspěvek v případě, že pohonné hmoty čerpaly mimo území regionu.

6. Příspěvek na jednotlivé čerpání pohonných hmot nepřísluší v případě, že by celková výše výhody činila méně než 1 euro.

7. Příspěvky uvedené v tomto článku se zvyšují o 5 centů na litr, pokud je dotčené motorové vozidlo, pro které jsou čerpány pohonné hmoty, vybaveno v kombinaci nebo souběžně s benzínovým či dieselovým motorem alespoň jedním motorem s nulovými emisemi.

8. Počínaje dnem 1. ledna 2015 se příspěvky podle odstavce 2 na motorová vozidla, která nespádají mezi vozidla uvedená v odstavci 7 a jsou homologována podle emisní normy ‚Euro 4‘ nebo nižší, snižují o 50 %.

9. Příspěvky podle odstavce 2 nepřísluší pro nová nebo použitá vozidla zakoupená po 1. lednu 2015, pokud nespádají mezi vozidla uvedená v odstavci 7 a jsou homologována podle emisní normy ‚Euro 4‘ nebo nižší.

9a. Příspěvky přiznané podle tohoto článku jsou neslučitelné s jakýmkoli jinými podporami poskytovanými na regionální úrovni v souvislosti s čerpáním pohonných hmot.“

- 17 Článek 4 uvedeného regionálního zákona, nadepsaný „Požadavky a postupy pro získání povolení“, stanoví v odstavcích 1 a 3, že povolení využít sníženou cenu vydává dotyčným osobám Camera di commercio, industria, artigianato ed agricoltura (obchodní, průmyslová, živnostenská a zemědělská komora, Itálie, dále jen „obchodní komora“) provincie, kde mají bydliště, a že identifikační kartu lze použít pouze na čerpání pohonných hmot do vozidla, pro které bylo vydáno povolení, a to výhradně oprávněnou osobou nebo jinou osobou, které posledně uvedená osoba formálně poskytla uživatelské právo k uvedenému vozidlu, přičemž v takovém případě nese oprávněná osoba odpovědnost za jakékoli zneužití identifikační karty.

18 Článek 5 tohoto regionálního zákona, nadepsaný „Postup poskytnutí příspěvku elektronickými prostředky“, stanoví:

„1. K získání příspěvku na nákup pohonných hmot pro účely dopravy elektronickými prostředky předloží oprávněná osoba provozovateli zařízení vybaveného POS (dále jen „provozovatelé“), nacházejícího se na území [Regionu], identifikační kartu týkající se dopravního prostředku, pro který byla vydána.

2. Provozovatel je povinen ověřit, že dopravní prostředek, do něhož jsou čerpány pohonné hmoty, je skutečně totožný s dopravním prostředkem uvedeným v identifikační kartě. Toto ověření může být provedeno rovněž pomocí vizuálních a elektronických zařízení, jakož i zařízení umožňujících ověřit s využitím výpočetní techniky shodu mezi vozidlem, do něhož jsou čerpány pohonné hmoty, a údaji na kartě použité k nákupu.

3. Bezprostředně po načerpání pohonných hmot je provozovatel povinen zjistit pomocí POS načerpaný objem pohonné hmoty v litrech a elektronicky jej zaznamenat, a dále vydat oprávněné osobě doklady s uvedením postupů a informací stanovených v příloze B bodě 3.

4. Oprávněná osoba je povinna zkontrolovat, zda načerpaný objem v litrech odpovídá tomu, co je uvedeno v obdržených dokladech.

5. Vyjma případů uvedených v čl. 3 odst. 5a vypočtený příspěvek poskytne přímo provozovatel formou odpovídajícího snížení ceny pohonné hmoty.

[...]“

19 Článek 6 regionálního zákona č. 14/2010, nadepsaný „Způsoby poskytnutí příspěvku neelektronickými prostředky“, stanoví v odstavcích 1 a 2, že regionální rada může rozhodnout o uplatnění způsobů poskytnutí příspěvků neelektronickými prostředky na nákup pohonných hmot pro účely dopravy uskutečněný oprávněnými osobami mimo území Regionu, přičemž za tímto účelem podá oprávněná osoba žádost v tomto smyslu k obchodní komoře místně příslušné pro obec, v níž má bydliště.

20 Článek 9 tohoto regionálního zákona, nadepsaný „Poskytnutí příspěvku“, stanoví:

„1. Provozovatelé zařízení vybavených POS jsou oprávněni poskytnout příspěvek na nákup pohonných hmot pro účely dopravy elektronickými prostředky.

2. Provozovatelé neposkytnou příspěvek na nákup pohonných hmot, pokud zjistí, že identifikační karta předložená za tímto účelem byla vydána pro jiné vozidlo, než do kterého mají být čerpány pohonné hmoty, nebo že tato karta byla deaktivována.

3. Tentýž den nebo následující pracovní den jsou provozovatelé povinni předat místně příslušné obchodní komoře elektronickými prostředky [...] údaje o prodaném množství pohonných hmot pro účely dopravy.

4. Za účelem předávání údajů podle odstavce 3 jsou provozovatelé povinni zaznamenat prostřednictvím POS údaje o celkovém prodaném množství pohonných hmot pro účely dopravy, které vyplývají z údajů na výdejových stojanech čerpací stanice a zapisují se do seznamu Ufficio tecnico di finanza (UTF) [Finanční technický úřad, Itálie].“

21 Článek 10 regionálního zákona č. 14/2010, nadepsaný „Náhrada částek vyplacených v souvislosti s příspěvků“, stanoví:

„1. Regionální správa nahrazuje provozovatelům příspěvky na nákup pohonných hmot poskytnuté oprávněným osobám v zásadě jednou týdně.

2. Náhrady jsou poskytovány na základě údajů uložených v počítačové databázi, aniž jsou dotčeny případy pozastavení náhrady nebo vrácení neoprávněně čerpaných příspěvků.

[...]“

Skutečnosti předcházející sporu

22 Za účelem bránění praxi obyvatelů Regionu, jejímž účelem bylo čerpání pohonných hmot pro jejich vozidla za lepší cenu ve Slovinsku, požádala Italská republika v průběhu roku 1996 o výjimku na základě čl. 8 odst. 4 směrnice Rady 92/81/EHS ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z minerálních olejů (Úř. věst. 1992, L 316, s. 12), aby mohla uplatnit sníženou sazbu spotřební daně z pohonných hmot v tomto regionu.

23 Tato výjimka byla Italské republice přiznána na základě rozhodnutí Rady 96/273/ES ze dne 22. dubna 1996, kterým se některé členské státy postupem uvedeným v čl. 8 odst. 4 směrnice 92/81 opravňují uplatňovat nebo pokračovat v uplatňování stávající snížené sazby spotřební daně nebo osvobození od spotřební daně pro některé minerální oleje používané pro zvláštní účely (Úř. věst. 1996, L 102, s. 40).

24 Následně bylo na základě článku 18 směrnice 2003/96 Italské republice povoleno, aby do 31. prosince 2006 nadále uplatňovala sníženou sazbu spotřebních daní z benzínu spotřebovaného na území Regionu.

25 Dne 17. října 2006 Italská republika podala žádost o udělení výjimky pro území Regionu na základě článku 19 směrnice 2003/96.

26 Tento členský stát vzal tuto žádost zpět dne 11. prosince 2006.

Postup před zahájením soudního řízení

27 Dne 1. prosince 2008 zaslala Komise na základě čl. 258 prvního pododstavce SFEU Italské republice výzvu dopisem, v níž jí vytýkala uplatňování snížených sazeb spotřební daně z benzínu a plynového oleje používaných jako pohonné hmoty v rámci prodeje těchto produktů obyvatelům Regionu. Podle Komise jsou právní předpisy, které stanoví toto snížení sazeb spotřební daně, v rozporu s unijní právní úpravou o zdanění energetických produktů, jelikož toto snížení nespadá mezi povolená osvobození od daně a její snížení stanovená směrnicí 2003/96.

28 Komise zpochybnila soulad systému zavedeného legge n. 549, Misure di razionalizzazione della finanza pubblica (zákon č. 549 o opatřeních racionalizace veřejných financí) ze dne 28. prosince 1995 (GURI č. 302 ze dne 29. prosince 1995, s. 5) a legge regionale n. 47, Disposizioni per l'attuazione della normativa nazionale in materia di riduzione del prezzo alla pompa dei carburanti per autotrazione nel territorio regionale e per l'applicazione della Carta del cittadino nei vari settori istituzionali (regionální zákon č. 47, kterým se provádí vnitrostátní právní předpisy o snížení ceny pohonných hmot pro motorová vozidla na čerpacích stanicích na území regionu a kterým se provádí charta občanů v jednotlivých institucionálních sektorech) ze dne 12. listopadu 1996 (*Bollettino ufficiale della Regione autonoma Friuli Venezia Giulia* č. 33 ze dne 14. listopadu 1996, dále jen „regionální zákon č. 47/96“), který přiznává obyvatelům Regionu nárok na snížení ceny benzínu „na čerpací stanici“, jakož i od roku 2002 snížení ceny plynového oleje, s unijním právem. Dotčený mechanismus stanovil poskytnutí slevy

konečným spotřebitelům pohonných hmot, kteří mají bydliště v tomto regionu. V rámci provádění tohoto mechanismu platili dodavatelé pohonných hmot provozovatelům čerpacích stanic předem částky odpovídající snížením ceny a následně žádali Region o jejich náhradu.

- 29 Podle názoru Komise představoval tento systém slev nelegální snížení spotřební daně v podobě jejího vrácení. Komise tvrdila zaprvé, že na náhradu má nárok tatáž osoba, která je povinná ke spotřební dani, zadruhé, že existuje přímá souvislost mezi částkami spotřební daně odvedenými státem osobami povinnými ke spotřební dani, tedy dodavateli pohonných hmot, a částkami náhrad, které tyto osoby hradily na účet provozovatelů čerpacích stanic, a zatřetí, že účelem tohoto systému je vyrovnat podstatné cenové rozdíly v porovnání se sousedící Slovinskou republikou, která v době, kdy regionální zákon č. 47/96 nabyl účinnosti, ještě nebyla členským státem Unie.
- 30 Italské orgány odpověděly na tuto výzvu dopisem ze dne 1. dubna 2009, v němž tvrdily, že systém slev zavedený regionálním zákonem č. 47/96 nemá na daňový režim vliv. Tyto orgány kromě toho uvedly, že systém stanovený regionálním zákonem č. 47/96, na který poukazuje Komise, byl regionálním zákonodárcem změněn. V návaznosti na tento legislativní zásah náhrady pobírali přímo provozovatelé čerpacích stanic pohonných hmot, a nikoliv již dodavatelé pohonných hmot.
- 31 Regionální zákon č. 14/2010 zavedl nový systém (dále jen „dotčený systém příspěvků“), který měl snížit konečné náklady na pohonné hmoty nesené konečným spotřebitelem spočívající v „příspěvku na nákup“ těchto produktů veřejnými orgány. Podle dotčeného systému příspěvků je fyzickým osobám s bydlištěm v Regionu, které jsou vlastníky motorových vozidel nebo motocyklů, v okamžiku nákupu benzínu nebo plynového oleje v čerpacích stanicích za účelem jejich využití jako pohonných hmot poskytnuta dotace odpovídající pevně stanovené základní částce na litr zakoupeného benzínu a plynového oleje, která se mění podle druhu pohonné hmoty a oblasti tohoto regionu, v níž má dotyčný spotřebitel bydliště (dále jen „sporný příspěvek“). Provozovatelé čerpacích stanic poskytují sporný příspěvek přímo konečnému spotřebiteli, přičemž regionální správa těmto provozovatelům později odpovídající částku vrátí.
- 32 V návaznosti na žádost Komise o vysvětlení zaslou Italské republiky dne 11. května 2011 orgány tohoto členského státu odpověděly dopisem ze dne 13. července 2011, že dotčený systém příspěvků zavedený regionálním zákonem č. 14/2010 bude účinný od 1. listopadu 2011.
- 33 Dne 12. dubna 2013 Komise požádala Italskou republiku, aby poskytla nová vysvětlení ohledně způsobů výpočtu sporného příspěvku.
- 34 Dopisem ze dne 16. května 2013 poskytly italské orgány vysvětlení ohledně těchto způsobů, jakož i ohledně rozdělení Regionu na dvě územní oblasti, pro které jsou stanoveny různé úrovně příspěvků.
- 35 Dne 11. července 2014 Komise doručila Italské republice další výzvu dopisem, v níž dotčenému systému příspěvků vytýkala, že porušuje směrnici 2003/96 v rozsahu, v němž zavádí snížení spotřební daně v podobě jejího vrácení, které není upraveno v této směrnici, ani nebylo povoleno Radou podle článku 19 uvedené směrnice.
- 36 V dopise ze dne 4. září 2014 italské orgány zpochybnily argumentaci, kterou Komise uvedla v této další výzvě dopisem.
- 37 Dne 11. prosince 2015 Komise zaslala Italské republice odůvodněné stanovisko, na které Italská republika odpověděla dopisem ze dne 11. února 2016.
- 38 Jelikož Komise s touto odpovědí nebyla spokojena, podala projednávanou žalobu.

Řízení před Soudním dvorem

- 39 Rozhodnutím předsedy Soudního dvora ze dne 3. června 2019 bylo povoleno vedlejší účastenství Španělského království na podporu návrhových žádání Italské republiky.
- 40 Z důvodu zdravotní krize související se šířením koronaviru Soudní dvůr na návrh soudce zpravodaje po vyslechnutí generálního advokáta rozhodl o zrušení jednání stanoveného na 23. dubna 2020 a rozhodnutím ze dne 26. března 2020 zaslal účastníkům řízení otázky k písemným odpovědím, na které Komise, Italská republika, jakož i Španělské království odpověděly.

K žalobě

Argumentace účastníků řízení

Argumentace Komise

- 41 Komise uvádí, že spotřební daně jsou nepřímé daně zatěžující spotřebu některých produktů a že hospodářskou zátěž spojenou s těmito daněmi nese konečný spotřebitel. Podle jejího názoru není žádných pochybností o tom, že účelem dotčeného systému příspěvků zavedeného Regionem je snížení nákladů nesených konečným spotřebitelem tím, že se sníží zdanění dotčených produktů.
- 42 Dotčený systém příspěvků totiž tím, že stanoví, že v okamžiku nákupu benzínu a plynového oleje v čerpacích stanicích fyzickými osobami s bydlištěm v Regionu provozovatelé čerpacích stanic poskytují těmto osobám fixní snížení ceny, které se uplatní na každý litr zakoupených pohonných hmot, jehož částka jim bude regionální správou vrácena později, představuje snížení spotřebních daní z pohonných hmot, které směrnice 2003/96 nepovoluje.
- 43 Komise na podporu této vytýkané skutečnosti zdůrazňuje, že směrnice 2003/96 obsahuje soubor ustanovení, která členskými státem umožňují uplatňovat snížení úrovně zdanění, osvobození od daně nebo odstupňované úrovně zdanění použitelné u některých produktů nebo v závislosti na určitých použitích. V tomto ohledu Komise odkazuje zejména na články 5 a 7, jakož i články 15 až 19 této směrnice. Tato snížení, osvobození od daně nebo odstupňování mohou být členskými státy uplatňována podle podmínek stanovených v článku 6 uvedené směrnice.
- 44 Pokud členský stát zamýšlí uplatnit na regionální úrovni nižší úroveň zdanění, musí splnit to, co stanoví článek 19 směrnice 2003/96, a tudíž požádat Radu o povolení na základě tohoto ustanovení. Vzhledem k absenci takového povolení uplatnění snížení sazeb spotřebních daní z pohonných hmot pro obyvatele Regionu podle ní představuje porušení článků 4 a 19 této směrnice.
- 45 Pokud jde o to, zda lze dotčený systém příspěvků pokládat za nepovolené snížení spotřebních daní, Komise zastává postoj, podle kterého v případě přiznání dotace členskými státy, nepovolené unijním právem, která se vypočítává přímo nebo nepřímo z množství energetického produktu spadajícího do působnosti směrnice 2003/96 v době jeho propuštění ke spotřebě, představuje tato dotace nelegální snížení daňového zatížení uloženého z tohoto energetického produktu. V takovém případě uvedená dotace představuje vrácení celé částky spotřební daně uložené z dotčeného produktu, nebo její části. To, jakými pojmy je dotčené opatření označeno, není podle ní podstatné. Relevantní jsou pouze povaha, vlastnosti a účinky tohoto opatření.
- 46 Komise uvádí, že sporný příspěvek se v projednávané věci poskytuje ve formě pevně stanovené částky vypočtené na základě množství zakoupené pohonné hmoty, což odpovídá způsobu výpočtu použitému pro určení částky spotřební daně.

- 47 Z rozsudku ze dne 25. dubna 2013, Komise v. Irsko (C-55/12, nezveřejněný, EU:C:2013:274), vyplývá, že jedním ze způsobů, kterými mohou členské státy přiznat osvobození od daně nebo snížení úrovně zdanění, je „vrácení celé částky daně nebo její části“, v souladu s tím, co je stanoveno v čl. 6 písm. c) směrnice 2003/96. Pro určení existence vrácení spotřební daně ve smyslu tohoto ustanovení přitom není rozhodné, že osoba, která je povinná k platbě spotřební daně, není osobou, která obdrží sporný příspěvek.
- 48 Kromě toho je rozhodující skutečností pro kvalifikování uvedeného systému jako „vrácení spotřební daně“ ve smyslu uvedeného ustanovení podle názoru Komise zjištění, že je sporný příspěvek vyplácen z veřejných prostředků a v projednávané věci z regionálních prostředků. Pokud je totiž vrácení prováděno z takových prostředků, představuje podle ní fakticky neutralizaci zdanění produktu.
- 49 V tomto ohledu je podle ní bezvýznamné, že dotčený systém příspěvků je financován z obecných příjmů Regionu, a nikoli konkrétně z části spotřební daně, kterou stát následně poukáže zpět tomuto regionu poté, co ji vybral. Relevantní není podle Komise ani skutečnost, že sporný příspěvek je vyplácen obyvatelům uvedeného regionu i na nákupy pohonných hmot uskutečněné mimo tento region.
- 50 Komise jednak uvádí, že Italská republika již byla v minulosti oprávněna uplatňovat snížení sazby spotřební daně z pohonných hmot spotřebovaných na území Regionu, a následně dne 17. října 2006 byla podána žádost o výjimku týkající se téhož území na základě článku 19 směrnice 2003/96, kterou tento členský stát dne 11. prosince 2006 vzal zpět. Komise má za to, že i přes změny, ke kterým došlo v průběhu let, měl režim slev zavedený regionálním zákonem č. 47/96 celkově stejnou strukturu a účinky, jako je struktura a účinky dotčeného systému příspěvků.
- 51 Dále Komise uvádí, že Rada na základě článku 19 směrnice 2003/96 již povolila v několika případech snížení spotřební daně pro specifické regiony nebo oblasti členského státu. V tomto ohledu zmiňuje zejména prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2017/1767 ze dne 25. září 2017, kterým se v souladu s článkem 19 směrnice 2003/96/ES povoluje Spojenému království uplatňovat snížené úrovně zdanění pohonných hmot spotřebovávaných na ostrovech Vnitřních a Vnějších Hebrid, na Orknejích a Shetlandách, na ostrovech v ústí řeky Clyde a na ostrovech Scilly (Úř. věst. 2017, L 250, s. 69), jakož i prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2015/356 ze dne 2. března 2015, kterým se Spojenému království povoluje uplatňovat v některých zeměpisných oblastech odstupňované sazby daně z pohonných hmot podle článku 19 směrnice 2003/96/ES (Úř. věst. 2015, L 61, s. 24). Komise uvádí, že mechanismus zavedený Spojeným královstvím pro pohonné hmoty spotřebovávané na ostrovech Hebridy a na ostrovech v ústí řeky Clyde a na ostrovech Scilly je v podstatě totožný s dotčeným systémem příspěvků.
- 52 Kromě toho, pokud jde o souvislost mezi příspěvkem poskytnutým obyvatelům tohoto regionu a složkou ceny pohonných hmot připadající na spotřební daň, Komise uvádí, že skutečnost, že příslušná částka spotřební daně neodpovídá příslušné částce sporného příspěvku, je irelevantní, jelikož vrácení spotřební daně může být i částečné. Okolnost, že část ceny pohonných hmot připadající na výrobní náklady pohonných hmot je vyšší než částka sporného příspěvku, je rovněž irelevantní a nic nemění na tom, že vyplácení tohoto příspěvku představuje vrácení spotřební daně.

Argumentace Italské republiky

- 53 Italská republika připouští, že „volnost nutná k vymezení a provádění politik přizpůsobených vnitrostátním podmínkám“, která je přiznána členskými státy v bodě 9 odůvodnění této směrnice, neznamená, že by členské státy mohly zavést rozdílnou úroveň zdanění podle svého uvážení, jelikož tak mohou učinit výhradně v rámci ustanovení uvedené směrnice upravujících výjimky za tímto účelem.

- 54 Je tedy nutné, aby cíl sledovaný dotčeným systémem příspěvků spadl mezi případy uvedené zejména v člancích 5, 15 a 17 směrnice 2003/96. Pokud jde o různé cíle spojené s „důvod[y] některé zvláštní politiky“, je dotčený členský stát povinen, v souladu s tím, co stanoví článek 19 této směrnice, předložit věc Radě, která může jednomyslně povolit členskému státu, aby zavedl další osvobození od daně nebo snížení. Italská republika však zdůrazňuje, že tato omezení platí pouze v případech, že členský stát zamýšlí zavést opatření spočívající v „osvobození od daně nebo snížení úrovně zdanění“ energetických produktů, a je tudíž zřejmé, že vnitrostátní opatření, které takový účinek nemá, uvedeným omezením nepodléhá.
- 55 V tomto ohledu má Italská republika za to, že pro účely posouzení, zda se dopustila nesplnění povinnosti, či nikoli, je třeba zohlednit zvláště čl. 6 písm. c) směrnice 2003/96, podle kterého do působnosti této směrnice spadají případy, kdy je osvobození od daně nebo snížení úrovně zdanění uplatněno „vrácením celé částky daně nebo její části“. Podle tohoto členského státu vykládá Komise čl. 6 písm. c) uvedené směrnice příliš široce, když tvrdí, že každá forma dotace nebo příspěvku na zboží podléhající spotřební dani je jen z toho jediného důvodu, že je financována z veřejných zdrojů, vrácením spotřební daně, a tudíž představuje obcházení uvedené směrnice.
- 56 Italská republika je toho názoru, že o vrácení celé částky daně nebo její části ve smyslu čl. 6 písm. c) směrnice 2003/96 jde v případě, kdy daňový orgán vrátí osobě povinné k dani spotřební daň, kterou tato osoba předtím odvedla. Uvádí tedy, že vnitrostátní nebo regionální opatření, která nemají vlastnosti definované v čl. 6 písm. c) této směrnice, musí být považována za opatření, která nespadají do působnosti zmíněné směrnice a náleží do diskreční pravomoci členských států.
- 57 Italská republika uvádí, že na rozdíl od situace, o kterou jde ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 25. dubna 2013, Komise v. Irsko (C-55/12, nezveřejněný, EU:C:2013:274), kde bylo ve vnitrostátní právní úpravě výslovně stanoveno, že předmětem vrácení je složka ceny pohonných hmot připadající na „spotřební daň“, nemůže Soudní dvůr vycházet z takového předpokladu v rámci projednávané věci. Komisi přísluší prokázat, že sporný příspěvek odpovídá skutečně vrácení spotřební daně. Komise přitom takový důkaz nepředložila.
- 58 Italská republika v tomto ohledu upřesňuje, že z rozsudku ze dne 25. dubna 2013, Komise v. Irsko (C-55/12, nezveřejněný, EU:C:2013:274), lze vyvodit nikoli to, že by se čl. 6 písm. c) směrnice 2003/96 vztahoval na veškeré dotace z veřejných prostředků týkající se zboží podléhajícího spotřební dani, ale spíše to, že se toto ustanovení vztahuje pouze na platbu částek, u nichž je tím či oním způsobem zachována souvislost s původně odvedenou spotřební daní. Zdůrazňuje, že sporný příspěvek je poskytován konečným spotřebitelům a že neexistuje žádná souvislost mezi daní původně odvedenou osobami povinnými k dani a peněžitou částkou, která je přiznána obyvatelům Regionu z regionálního rozpočtu.
- 59 K prokázání neexistence souvislosti mezi spotřební daní původně odvedenou osobami povinnými k této dani a sporným příspěvkem Italská republika uvádí v podstatě následující skutečnosti.
- 60 Zaprvé jsou příjemci sporného příspěvku fyzické osoby s bydlištěm na území Regionu, které nejsou osobami povinnými ke spotřební dani.
- 61 Zadruhé je tento příspěvek financován nikoli z části spotřební daně, kterou stát poukazuje zpět Regionu, ale z obecných příjmů Regionu.
- 62 Zatřetí je uvedený příspěvek přiznáván obyvatelům tohoto regionu i na čerpání pohonných hmot provedené mimo jeho území.
- 63 Začtvrté finanční zátěž spojená s tímto příspěvkem leží na provozovatelích čerpacích stanic, kteří dočasně nesou náklady s ním spojené, jež jsou jim později vráceny regionální správou. Tito provozovatelé nejsou ani osobami povinnými ke spotřební dani z pohonných hmot. V tomto ohledu

hypotéza uvedená Komisí, podle které může zařízení pro distribuci pohonných hmot v některých případech sloužit jako daňový sklad s oprávněním uvádět pohonné hmoty na trh, v italském právním řádu neexistuje, takže takové zařízení nemůže být v žádném případě subjektem povinným ke spotřební dani.

- 64 Zapáté je sporný příspěvek přiznáván Regionem, zatímco spotřební daň z pohonných hmot je daní vybíranou státem, jež se odvádí v okamžiku dodání pohonných hmot do cisteren čerpací stanice.
- 65 Zašesté je příspěvek přiznáván v závislosti na kritériích, která jsou odlišná od kritérií, na základě nichž je založen výběr spotřební daně. Jeho výše se mění podle druhu pohonné hmoty a oblasti, v níž má oprávněná osoba bydliště.
- 66 Zasedmé předmět opatření zavedeného dotčeným systémem příspěvků nesouvisí se složkou ceny pohonných hmot připadající na „spotřební daň“, na rozdíl od situace dotčené ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 25. dubna 2013, Komise v. Irsko (C-55/12, nezveřejněný, EU:C:2013:274).
- 67 Konečně zaosmé nelze objektivně určit souvislost mezi sporným příspěvkem a složkou ceny pohonných hmot na „čerpací stanici“ připadající na „spotřební daň“. Tento příspěvek podle ní souvisí spíše se složkou této ceny představující „výrobní náklady“, která je vyšší, jelikož slouží k vyrovnání těchto nákladů v regionu vyznačujícím se nedostatečnou infrastrukturou. Velké cenové rozdíly pohonných hmot mezi jednotlivými regiony na italském území jsou totiž dány pouze složkou připadající na „výrobní náklady“, která je sama o sobě ovlivněna úrovní infrastruktury v jednotlivých regionech.

Argumentace Španělského království

- 68 Španělské království má za to, že dotčený systém příspěvků stanovený regionálním zákonem č. 14/2010 představuje podporu na nákup pohonných hmot pro obyvatele Regionu, jejímž cílem je snížit vícenáklady související s tím, že výrobní náklady na pohonné hmoty jsou v tomto regionu vyšší.
- 69 Tento členský stát uplatňuje určité skutečnosti, které podle něj umožňují potvrdit absolutní nezávislost sporného příspěvku na spotřební dani, jíž podléhají pohonné hmoty.
- 70 Zaprvé je spotřební daň vybírána státem v plné výši v okamžiku propuštění pohonné hmoty ke spotřebě. Zadruhé je sporný příspěvek financován nikoli z části spotřební daně, kterou stát poukazuje zpět Regionu, ale z obecných příjmů tohoto regionu. Tento příspěvek je ostatně přiznáván rovněž tehdy, když jeho příjemci čerpají pohonné hmoty v jiných italských regionech. Zatřetí je uvedený příspěvek poskytován nikoli osobě povinné ke spotřební dani, ale fyzickým osobám, které mají bydliště na území Regionu. Začtvrté tento příspěvek vyplácejí oprávněným osobám provozovatelé čerpacích stanic, kterým jej následně nahrazuje správa tohoto regionu. Konečně zapáté je sporný příspěvek poskytován v závislosti na kritériu, které nikterak nesouvisí se spotřební daní, ve formě pevně stanovené částky, bez ohledu na sazbu spotřební daně z dotčené pohonné hmoty.
- 71 Španělské království má kromě toho za to, že regionální podporu vyjádřenou pevnou částkou, která je nižší než výrobní náklady na pohonné hmoty a řídí se právní úpravou nedaňové povahy, nelze považovat za prostředek určený ke snížení daňového zatížení spojeného s pohonnými hmotami.
- 72 Cenu, za kterou jsou pohonné hmoty prodávány konečnému spotřebiteli, totiž tvoří několik složek, a to zaprvé cena surové ropy a marže za rafinaci, zadruhé náklady na uvedení na trh a přepravu do prodejního místa a zatřetí takové daňové složky ceny, jako je spotřební daň a DPH.

Závěry Soudního dvora

- 73 Komise tvrdí, že Italská republika tím, že zavedla dotčený systém příspěvků, který stanoví, že se fyzickým osobám s bydlištěm v Regionu přiznává fixní snížení ceny na litr benzínu a plynového oleje zakoupeného k použití jako pohonné hmoty, stanovila v rozporu s povinnostmi, které pro ni vyplývají z článků 4 a 19 směrnice 2003/96, snížení spotřební daně ve formě vrácení částky daně.
- 74 V tomto ohledu je třeba úvodem připomenout, že podle ustálené judikatury týkající se důkazního břemene v rámci řízení pro nesplnění povinnosti podle článku 258 SFEU prokazuje tvrzené nesplnění povinnosti Komise. Musí Soudnímu dvoru předložit důkazy nezbytné k tomu, aby mohl ověřit, zda došlo k tomuto nesplnění povinnosti, a nesmí se přitom opírat o pouhé domněnky [rozsudek ze dne 5. září 2019, Komise v. Itálie (Baktérie Xylella fastidiosa), C-443/18, EU:C:2019:676, bod 78 a citovaná judikatura].
- 75 Stanovením systému harmonizovaného zdanění energetických produktů a elektřiny směrnice 2003/96 sleduje, jak vyplývá z bodů 2 až 5 a 24 jejího odůvodnění, podporu řádného fungování vnitřního trhu v odvětví energetiky, zejména zabráněním narušení hospodářské soutěže (rozsudek ze dne 30. ledna 2020, Autoservizi Giordano, C-513/18, EU:C:2020:59, bod 30 a citovaná judikatura). Za tímto účelem tato směrnice na základě svého čl. 4 odst. 1 vyžaduje, aby úroveň zdanění, které členské státy uplatňují na energetické produkty a elektřinu podle článku 2 uvedené směrnice, nebyly nižší než minimální úroveň zdanění předepsané touto směrnicí, přičemž obsahuje zejména v člancích 5 a 7, jakož i v člancích 15 až 19 řadu ustanovení, která členskými státy umožňují uplatňovat snížení úrovně zdanění, osvobození od daně nebo odstupňované úrovně zdanění u některých produktů nebo použití.
- 76 Podle Komise z posledně uvedených ustanovení vyplývá, že pokud má členský stát v úmyslu uplatňovat sníženou úroveň zdanění na regionální úrovni, jak to učinila Italská republika prostřednictvím dotčeného systému příspěvků, jedinou možností je, že použije článek 19 uvedené směrnice, což pro něj znamená, že na základě tohoto ustanovení požádá Radu o povolení v tomto smyslu.
- 77 Pro účely určení, zda došlo k nesplnění povinnosti tvrzenému Komisí, je třeba ověřit předpoklad, ze kterého vychází, a na tomto základě posoudit, zda dotčený systém příspěvků musí být kvalifikován jako „vrácení celé částky daně nebo její části“ ve smyslu čl. 6 písm. c) této směrnice.
- 78 Určení nesplnění povinností vyplývajících z uvedené směrnice, které spočívá v nepovoleném snížení spotřebních daní, totiž znamená, že takové snížení mělo jednu ze tří forem uvedených v článku 6 téže směrnice. Pokud jde o tyto tři formy, dotčený systém příspěvků přitom může případně zavést pouze vrácení celé částky daně nebo její části.
- 79 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že k tomu, aby tento systém příspěvků mohl být kvalifikován jako „vrácení“ ve smyslu čl. 6 písm. c) směrnice 2003/96, je nezbytné, aby částka, která je odváděna na základě uvedeného systému příspěvků, pocházela z částek spotřebních daní vybraných Italským státem, nebo alespoň aby uvedená odvedená částka měla skutečnou souvislost se spotřební daní vybranou Italským státem, takže má tento systém příspěvků neutralizovat nebo snížit spotřební daň z pohonných hmot.
- 80 Argument Komise, podle kterého je bezvýznamný původ částek odvedených v rámci vrácení daně, pokud tyto částky pocházejí ze státních veřejných prostředků, nelze přijmout.
- 81 V tomto ohledu je třeba zejména poznamenat, že v rámci projednávané žaloby Komise nezpochybňuje skutečnost, že dotčený systém příspěvků je financován ze souhrnného rozpočtu Regionu, a nikoliv konkrétně z části spotřební daně z pohonných hmot, kterou Italský stát do tohoto rozpočtu převedl. Částky vyplacené z titulu tohoto převodu jsou začleněny do souhrnného rozpočtu Regionu a ztrácejí v něm jakoukoli formu individualizace.

- 82 V každém případě Komise v projednávané věci neuplatňuje ani neprokazuje existenci objektivní interference mezi finančním zdrojem dotčeného systému příspěvků a příjmy plynoucími z výběru spotřební daně z pohonných hmot Italským státem, z nichž část je následně převedena do souhrnného rozpočtu Regionu.
- 83 Navíc, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 103 svého stanoviska, okolnost, podle níž na sporný příspěvek mají nárok i fyzické osoby s bydlištěm na území Regionu, pokud nakoupily pohonné hmoty v jiných italských regionech, může zpochybnit existenci souvislosti mezi částkou, která je odvedena z titulu tohoto příspěvku a částkami vybraných spotřebních daní.
- 84 Navíc s ohledem na úvahy uvedené v bodě 79 tohoto rozsudku je třeba konstatovat, že Komise nepředložila ani důkaz, který by mohl prokázat, že dotčený systém příspěvků představuje neutralizaci nebo snížení spotřební daně z pohonných hmot.
- 85 Jak tvrdí Italská republika, podporovaná v tomto ohledu Španělským královstvím, vzhledem k tomu, že výrobní náklady na pohonné hmoty převyšují výši sporného příspěvku, nelze vyloučit, že tento systém má zmírnit dopady vyšších výrobních nákladů na konečnou cenu pohonných hmot, jelikož tyto náklady, jejichž význam se může v jednotlivých regionech značně lišit, mohou způsobit cenové rozdíly pohonných hmot podle dotčeného regionu.
- 86 Jak přitom uvedl generální advokát v bodech 105 a 108 svého stanoviska, vzhledem k tomu, že se Komise nedovolává specifických skutečností na podporu svého tvrzení, že dotčený systém příspěvků neutralizuje nebo snižuje spotřební daň z pohonných hmot, je toto tvrzení možné pokládat za domněnku. Jak je totiž konstatováno v bodě 109 tohoto stanoviska, nelze s jistotou dospět k závěru, že snížení ceny za pohonné hmoty povede ke snížení této spotřební daně.
- 87 Za těchto podmínek je třeba dospět k závěru, že Komise nepředložila důkaz o tom, že existuje skutečná souvislost mezi částkami vyplacenými z titulu dotčeného systému příspěvků a částkami, které byly vybrány z titulu spotřebních daní z pohonných hmot prodaných obyvatelům Regionu, takže tento systém příspěvků vede k neutralizaci nebo snížení spotřební daně prostřednictvím tohoto příspěvku.
- 88 Je zajisté pravda, že skutečnost, že se osoby povinné ke spotřební dani a příjemci sporného příspěvku liší, sama o sobě nevylučuje, aby bylo možné konstatovat existenci vrácení této daně, jak vyplývá z rozsudku ze dne 25. dubna 2013, Komise v. Irsko (C-55/12, nezveřejněný, EU:C:2013:274). Jak je však uvedeno v bodě 94 stanoviska generálního advokáta, je ještě třeba, aby bylo prokázáno, že existuje skutečná souvislost mezi tímto příspěvkem a spotřební daní z nákupu pohonných hmot.
- 89 Podobně ani z okolnosti, že sporný příspěvek je poskytován v závislosti na množství zakoupených pohonných hmot a že se tak jeho výše mění v závislosti na tomto množství, nevyplývá existence souvislosti mezi tímto příspěvkem a spotřební daní. Tato proměnlivost je totiž způsobena pouze tím, že stejně jako sporný příspěvek je spotřební daň z pohonných hmot splatná za litr zakoupených pohonných hmot, aniž by tato jediná podobnost ve způsobu výpočtu mohla zpochybnit závěr uvedený v bodě 87 tohoto rozsudku. Kromě toho je na rozdíl od spotřební daně tento příspěvek vyjádřen v pevně stanovených částkách a mění se rovněž ještě v závislosti na oblasti, kde má oprávněná osoba bydliště.
- 90 Skutečnost, že dříve existující režim slev, jehož některé prvky jsou podobné prvkům v dotčeném systému příspěvků, byl předmětem výjimky povolené v souladu s ustanoveními směrnice 2003/96 nebo dřívější unijní právní úpravy v dané oblasti, může představovat pouze indicii odůvodňující přezkum slučitelnosti nového režimu, a sice dotčeného systému příspěvků, s unijním právem, ale nemůže předjímat výsledek tohoto přezkumu.
- 91 Totéž platí pro okolnost, že vnitrostátní režimy, které vykazují určité podobnosti s dotčeným systémem příspěvků, byly schváleny Radou na základě článku 19 směrnice 2003/96.

- 92 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že Komise právně dostačujícím způsobem neprokázala, že Italská republika tím, že zavedla dotčený systém příspěvků, který stanoví, že se fyzickým osobám s bydlištěm v Regionu přiznává fixní snížení ceny na litr benzínu a plynového oleje zakoupeného k použití jako pohonné hmoty, zavedla snížení spotřební daně ve formě vrácení částky daně, a v důsledku toho ani to, že tento členský stát nesplnil povinnosti, které pro něj vyplývají z článků 4 a 19 směrnice 2003/96.
- 93 Žaloba Komise musí být proto zamítnuta.

K nákladům řízení

- 94 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Italská republika požadovala, aby Komisi byla uložena náhrada nákladů řízení a Komise neměla ve věci úspěch, je důvodné uložit posledně uvedené náhradu nákladů řízení.
- 95 V souladu čl. 140 odst. 1 tohoto jednacího řádu, podle kterého členské státy, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení, ponese Španělské království vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

- 1) Žaloba se zamítá.**
- 2) Evropské komisi se ukládá náhrada nákladů řízení.**
- 3) Španělské království ponese vlastní náklady řízení.**

Podpisy.